

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

BZDOC-974773109-44

Datum 18 december 2023
Betreft Decemberbrief BHOS-begroting 2023

Geachte voorzitter,

Graag bied ik u hierbij aan de jaarlijkse Decemberbrief voor de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Via deze brief wordt u geïnformeerd over kas- en verplichtingenmutaties ten opzichte van de tweede suppletoire begroting.

De minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking,

Geoffrey van Leeuwen

Hieronder volgt een overzicht van de voornaamste budgettaire mutaties ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2023 voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII). Met de Slotwet en het Jaarverslag ontvangt Uw Kamer de definitieve standen voor 2023. Bij de planning houd ik rekening met ODA-meevallers op andere begrotingen (voornamelijk Buitenlandse Zaken) en met de actuele noden. Hierdoor vertoont mijn begroting juist een beperkte overschrijding. Dit wordt overprogrammering op het verdeelartikel genoemd. Binnen de systematiek van de HGIS is dit gebruikelijk.

Onze referentie

BZDOC-974773109-44

Artikel 2: Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en klimaat

Uitgaven

De uitgaven zullen beperkt hoger uitvallen dan gepland omdat de bijdrage aan RVO inzake uitvoering van klimaatprojecten hoger is dan geraamd. Verder is er op het gebied van Water een overschrijding vanwege een project van de *International Organization for Migration* in Zuid-Soedan ten behoeve van overstromingsbeheer. In totaal gaat het om een overschrijding van maximaal EUR 5 miljoen.

Verplichtingen

De verplichtingenrealisatie valt EUR 138 miljoen hoger uit dan voorzien. De hogere realisatie kan worden toegeschreven aan extra verplichtingen op artikelonderdeel 2.3 Klimaat die zijn aangegaan in de aanloop naar de COP28 in Dubai zoals het International Institute for Environment and Development (IIED) in het kader van Locally Led Climate Adaption en voor een optopping van het *Dutch Fund for Climate and Development* (Origination Facility). Deze waren eerder voor 2024 voorzien.

Daarnaast heeft de hogere realisatie te maken met hogere verplichtingen op artikelonderdeel 2.1 Voedselzekerheid in het kader van een meerjarige subsidie aan het IFDC op basis van de bodemvruchtbaarheidstender. De extra verplichtingen leiden niet tot een overschrijding van het meerjarige uitgavenbudget.

Artikel 3: Sociale vooruitgang

Uitgaven

De uitgaven op artikel 3 zullen maximaal EUR 8 miljoen hoger uitvallen dan gepland. Dit heeft te maken met vooruitbetalingen op het gebied van versterking maatschappelijk middenveld om te kunnen voldoen aan de liquiditeitsbehoefte van de partnerschappen onder het Power of Voices beleidskader. Deze uitgaven worden gedekt door ODA-meevallers elders op de rijksbegroting en hogere OS-ontvangsten.

Artikel 4: Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

Uitgaven

Het uitgavenbudget op artikel 4 wordt in totaal met EUR 12 miljoen overschreden. Gezien de voortdurende verslechterende humanitaire situatie in Gaza en in verband met de groeiende noden heb ik besloten om, naast het extra budget dat

eerder werd vrijgemaakt, in 2023 aanvullend EUR 10 miljoen vrij te maken voor UNRWA. Deze extra bijdrage wordt gedekt door ODA-meevallers elders op de rijksbegroting zien hogere OS-ontvangsten.

Onze referentie

BZDOC-974773109-44

Daarnaast steunt Nederland het initiatief *Grain from Ukraine* ter hoogte van EUR 2 miljoen. Dit initiatief beoogt de aankoop van extra graan uit Oekraïne dat ten goede komt aan landen die te maken hebben met voedselonzeekerheid of waar hongersnood dreigt. De dekking hiervoor komt van artikelonderdeel 5.2 Overig Armoedebeleid op het budget voor 'Programmamiddelen Oekraïne'.

Artikel 5: Multilaterale samenwerking en overig inzet

Uitgaven

Artikel 5 kent een artikelonderdeel 5.4, ook wel het verdeelartikel genoemd. Op dit artikelonderdeel is de overprogrammering van het gehele ODA-budget weergegeven. Bij Najaarsnota was de overprogrammering geraamd op EUR 61 miljoen. Omdat dit een negatief bedrag is, worden de uitgaven op totaalniveau van artikel 5 overschreden. Het uitgavenbudget op artikelonderdelen 5.1 en 5.2 wordt niet overschreden. Resterende overprogrammering wordt binnen de HGIS-systematiek opgevangen en de komende drie jaar in mindering gebracht op het ODA-budget.

Ontvangsten

Gedurende het jaar is sprake van koersverschillen. De begroting voor Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking werkt met een vooraf vastgestelde wisselkoers ten opzichte van buitenlandse valuta (de zogenaamde *corporate rate*). Deze koers wordt gelijktijdig met de presentatie van de begroting vastgesteld. Omdat bij betalingen in buitenlandse valuta gedurende het jaar een verschil ontstaat als gevolg van de werkelijk geldende koers, ontstaat er een saldo. Voor de koersontwikkeling bestaat op het moment van schrijven een meevaller van minimaal EUR 16 miljoen ten opzichte van de tweede suppletoire begroting. Koersontwikkelingen worden verantwoord op artikelonderdeel 5.2 (Overig armoedebeleid). Dit bedrag kan nog wijzigen vanwege internationale betalingen gedurende de tweede helft van december.

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

SPOED: deadline voor verzending 18/12/2023
Decemberbrief BHOS-begroting 2023

TER BESLISSING

Datum

11 december 2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.561

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

18-12-2023

Plandatum/Deadline Kamer

18-12-2023

Aanleiding

Verzending van de Decemberbrief (cq. "veegbrief") aan de Eerste en Tweede Kamer. Deze dient **uiterlijk** maandag 18 december te worden ontvangen door de Eerste en Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- Uw akkoord en ondertekening van de Decemberbrief aan de Eerste en Tweede Kamer (zie bijlagen), waarin de belangrijkste mutaties in de BHOS-begroting ten opzichte van de Tweede Suppletoire Begroting (Najaarsnota) worden gemeld aan de Eerste en Tweede Kamer.

Kernpunten

- Met de Decemberbrief informeert u het parlement zoals gebruikelijk over de laatste budgettaire mutaties in 2023 ten opzichte van de stand bij de Najaarsnota 2023.
- Het is een wettelijke verplichting om deze brief uiterlijk op 18 december 2023 (drie dagen voor het Kerstreces) aan beide Kamers te zenden. Het niet, of niet op tijd, verzenden van de brief leidt tot onrechtmatigheid van uitgaven/verplichtingen die in de brief genoemd staan.
- Op het gebied van uitgaven is het volgende te melden:
 - Artikel 2: Een overschrijding vanwege een hoger uitgevallen bijdrage aan RVO inzake uitvoering van klimaatprojecten en een project op het gebied van Water in Zuid-Soedan ten behoeve van overstromingsbeheer.
 - Artikel 3: Een overschrijding op het gebied van maatschappelijk middenveld om aan de liquiditeitsbehoefte van partners te kunnen voldoen. Dit is mogelijk door ODA-meevallers elders op de rijksbegroting en hogere OS-ontvangsten.
 - Artikel 4: Een overschrijding van omstreeks EUR 12 miljoen. EUR 10 miljoen vanwege uw besluit om extra middelen beschikbaar te stellen aan UNRWA vanuit de ODA-meevallers en hogere OS-ontvangsten. Daarnaast wordt EUR 2 miljoen extra besteed ten behoeve van Grain from Ukraine. De dekking hiervoor komt uit de reservering op artikel 5 voor Oekraïne.

- Artikel 5: Vanwege de geparkeerde overprogrammering op artikelonderdeel 5.4 wordt het uitgavenbudget overschreden. Dit is gebruikelijk binnen de HGIS-systematiek.
- Op het gebied van verplichtingen is het volgende te melden:
 - Het verplichtingenbudget op artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en klimaat wordt verhoogd vanwege een naar voren gehaalde verplichting uit 2024 voor het Dutch Fund for Climate and Development. Daarnaast zijn naar aanleiding van de COP28 ook extra verplichtingen aangegaan. Ook op het gebied van voedselzekerheid is een hogere verplichting aangegaan dan eerder gepland. Deze verplichtingen passen in de (meerjarige) uitgavenbudgetten en leiden dus niet tot extra uitgaven.
- Op het gebied van ontvangsten is het volgende te melden:
 - Vanwege de gehanteerde systematiek ten aanzien van betalingen in buitenlandse valuta ontstaat er lopende het jaar een koersverschil. Dit kan positief (koerswinst) of negatief (koersverlies) zijn. Op het moment van schrijven is de koerswinst minimaal EUR 16 miljoen. Dit bedrag fluctueert nog vanwege betalingen tot en met eind december.
- De voorliggende Decemberbrief is afgestemd met het Ministerie van Financiën. Het besluit om EUR 10 miljoen extra te betalen aan UNRWA wordt onder de aandacht gebracht bij de Minister van Financiën.

Datum

11 december 2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2023.561

Toelichting

Conform de voorschriften van Financiën wordt in de Decemberbrief enkel gerapporteerd over intensiveringen en overschrijdingen. Deze brief staat ook bekend als de veegbrief. Voor overige majeure of politiek relevante wijzigingen geldt eveneens een meldingsplicht, voordat deze later via de Slotwet aan de Kamer worden meegedeeld. Mutaties die geen intensivering of overschrijding zijn, zoals onderschrijdingen of verlagingen, hoeven niet vermeld te worden in de Decemberbrief en worden verwerkt in de Slotwet (begin 2024).